

СЛОВО ЗА УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО

Възлюбени, не е лесно, за нас, съвременните православни християни да говорим за Божията Майка с духовна достоверност, по начин, в който се отразяват целомъдрена свята вяра, трепет и благоговение пред тайната на Богоматер.

Ако хвалебното ни слово за Пресвета Богородица включва в себе си рутинно подбрани и подредени цитати от светите отци или от даровити проповедници, то това наше слово може да се окаже до голяма степен обезсилено, защото не е станало наше лично духовно достойние, не е станало наша молитва, наш живот, наш духовен плам.

Но дори живите и действени слова на духоносни Христови люде остават неизмеримо далече от това да вместят в себе си лика и славата на Богородица. Както разкрива свети Григорий Палама – не е възможно с разсъждения и думи да се изрази същността и красотата на Пресветата Дева, тъй като всичко у нея превъзхожда ума и словото.

И в същото време недостъпната за човешкия разсъдък и за човешкото слово личност на Всесвятата е толкова близко до всички нас, колкото не би могло да си представим. Любовта на Бога към човека не е просто състрадание или милост, но е именно човеколюбие т. е. пълнота на истинска и реална любов в бездъния богооткровен смисъл на това понятие. Божията Майка, най-святото от всички сътворени същества, втора след Триединия Бог има – в по силата на дарената ѝ от Него благодат – неизмерима любов към човешкия род.

В какво намира израз ответната човешка любов към Пречистата? Явният израз на тази любов се разкрива в богородичното богословие на Църквата – в светоотеческите слова, в молитвената църковнопесенна възхвала на Богоматер, а нейният незрим израз е скрит в живота, в подвига, в жертвата, във вътрешния духовен плам на тези, които са наистина Христови.

Но какво да кажем ние за себе си? Ето, днес възпоменаваме Успението на Пресвета Богородица. Днес от богослужебните текстове се lee молитвеното богородично богословие на Църквата:

„Дивно чудо! Изворът на живота се полага в гроб и гробът става стълба към небето..., да възпеем, верни, под предводителството на Гавриил: «Благодатна, радвай се, с Теб е Господ, Който чрез Тебе дава на света велика милост!»“

„Началата, Властите и Силите, Престолите, Господствата, Херувимите и страшните Серафими славят Твоята памет, Дево, а ние, човешкият род, те възпяваме и превъзнасяме във всички векове.“

„В тебе, чиста Дево, са победени законите на природата, защото си родила девствено, а смъртта те сгодява с живота – след раждането Дева и жива след смъртта, винаги спасяваш, Богородице, твоето наследие“.

За да възприемем в достъпна за нас мяра смисъла, красотата и силата на богородичното богословие, е потребно да се отърсим от половинчатата си „религиозност“, от инертната си „полуцърковност“, от прилепчивостта си към тукашното, преходното. Дано и у нас да затупти пулсът на животворни и преобразяващи ни вяра, увереност, доверие както в Умрелия и Възкръсналия заради нашето спасение, така и в преминалата чрез смъртта към живот Неговата пречиста Майка – единственото човешко същество, прекрачило прага на бъдещия век. Условие за това е да пожелаем искрено и дълбоко да се избавим от измамите, които сковават и разяждат нашата вяра, нашата увереност, нашето доверие; условие за това е да се противопоставим и на вкопчилиия се в нас „стар човек“, който ни убеждава да преживяваме земното си странстване като наш единствено истински живот и в същото време ни внушава да се боим от телесната смърт като безусловно зло и край на този живот. Нашите вяра, увереност, доверие, които надмогат лъстивия глас на „стария човек“, не ще останат невъзнаградени – постепенно от полуживи ние ще ставаме живи, от изискващи – даряващи, от топлохладни – пламенни, от себични – жертвени; постепенно ще ставаме годни да вменяваме и чувстваме Божията любов към нас, Богородичната любов към нас, ще ставаме годни да откликваме на тази любов с кълнящата в сърцата ни богочовешка любов на Църквата, на тялото Христово, което след Богочовека Христос има

своето над-ангелско човешко средоточие в лицето на вечно живата Приснодева – „корена Иесеев“, „котвата на вярата“, „по-широката от небесата“ – всепречистата Божия Майка, която е благословена и преблагословена и сега, и всякога, и във вечни векове. Амин!

*† Триадицкий митрополит Фотий,
Предстоятел на Българската Православна
Старостилна Църква*

Успение Богородично, 2016 г.